

چکیده نتایج طرح آمارگیری هزینه و درآمد خانوار شهری و روستایی سال ۱۳۹۷

دکتر جمیلت، نیروی کار و سرشماری
مردادماه ۱۳۹۸

پیشگفتار

طرح آمارگیری هزینه و درآمد خانوار از سال ۱۳۴۲ در مناطق روستایی و از سال ۱۳۴۷ در مناطق شهری به اجرا درآمده است. از سال ۱۳۵۳ علاوه بر هزینه‌های خانوار، اطلاعات درآمد نیز گردآوری شد. هدف کلی طرح آمارگیری هزینه و درآمد خانوار، برآورد متوسط هزینه‌ها و درآمد یک خانوار شهری و یک خانوار روستایی در سطح کشور و استان‌ها است. اهمیت این طرح در امکان بررسی روند مصرف کالاها و خدمات، مطالعه روابط متقابل ویژگی‌های اجتماعی اقتصادی خانوارها، ارزیابی آثار سیاست‌های اقتصادی در زمینه تأمین عدالت اجتماعی و بررسی توزیع درآمد، امکان بررسی خانوارهای زیر خط فقر و سرانجام نقش مهم آن در تأمین اطلاعات مورد نیاز حساب‌های ملی و منطقه‌ای، به خصوص در بررسی‌ها و برنامه‌ریزی‌های اقتصادی اجتماعی کشور است. تعاریف و مفاهیم این طرح منطبق با سیستم حساب‌های ملی (SNA^۱) است و طبقه بندی اقلام پرسشنامه مورد استفاده در آن ابتدا براساس CPC^۲ و سپس براساس طبقه بندی COICOP^۳ بوده است.

با توجه به لزوم ارائه برآورد تغییرات در طرح آمارگیری هزینه و درآمد خانوارهای شهری و روستایی، از روش نمونه‌گیری چرخشی و نمونه پایه در این طرح استفاده شده است. منظور از نمونه پایه، نمونه بزرگی است که می‌توان از آن برای تأمین نیازهای چند آمارگیری یا چند دوره از یک آمارگیری مستمر، زیرنمونه‌هایی انتخاب کرد. در آمارگیری‌های مستمر، استفاده از نمونه پایه ضمن صرفه اقتصادی، امکان کنترل بهتر عملیات اجرایی و هم‌پوشانی نمونه‌ها در دوره‌های مختلف آمارگیری را فراهم می‌کند. واحدهای نمونه‌گیری مرحله اول طرح هزینه و درآمد خانوار در سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۶ از سومین نمونه پایه آمارگیری‌های خانواری، که براساس نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۰ ساخته شده بود، انتخاب شدند. با توجه به ساخت چهارمین نمونه پایه آمارگیری‌های خانواری براساس نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۵، در سال ۱۳۹۷ برای تأمین نمونه‌های طرح، از چهارمین نمونه پایه آمارگیری‌های خانواری استفاده شده است.

طرح آمارگیری هزینه و درآمد خانوار سال ۱۳۹۷ بر اساس آمارگیری از ۲۰۳۵۰ خانوار نمونه در نقاط شهری و ۱۸۶۱۰ خانوار نمونه در نقاط روستایی کشور اجرا شده است.

نتایج تفصیلی این طرح شامل ۲۳۴ جدول در قالب ۲ نشریه به تفکیک شهری و روستایی توسط مرکز آمار ایران هر ساله منتشر می‌شود. همچنین نتایج تفصیلی طرح در قالب ۵۱۲ جدول، شامل جزئی‌ترین اطلاعات در سطح ۳۱ استان و کل کشور برای استفاده از طریق واحد اطلاع رسانی مرکز آمار ایران در اختیار عموم علاقمندان، محققین، برنامه‌ریزان و پژوهشگران قرار می‌گیرد.

^۱ - System of National Accounts

^۲ - Central-Product Classification

^۳ - Classification of the Individual Consumption Purpose

جامعه‌ی هدف این طرح شامل همه‌ی خانوارهای معمولی ساکن و گروهی در نقاط شهری یا روستایی است. این خانوارهای نمونه از ۳۸۷ شهرستان در مناطق شهری و از ۳۹۵ شهرستان در مناطق روستایی کل کشور^۱ انتخاب شده‌اند. نمونه‌های این طرح طی سه مرحله و با استفاده از روش‌های نمونه‌گیری احتمالی انتخاب می‌شوند. در مرحله اول، خوشه‌های نمونه در هر یک از طبقات نمونه پایه، به روش سیستماتیک انتخاب می‌شوند. در مرحله دوم در هر خوشه نمونه، گروه‌های چرخش شش خانواری ساخته و سه گروه چرخش، براساس الگوی چرخش، برای آمارگیری در هر سال تعیین می‌شوند. در مرحله سوم، داخل هر یک از گروه‌های چرخش، دو خانوار به روش تصادفی ساده به عنوان خانوار نمونه اصلی انتخاب می‌شوند و چهار خانوار باقیمانده در گروه چرخش به عنوان خانوارهای جایگزین در نظر گرفته می‌شوند. تعداد نمونه با توجه به هدف طرح، برای برآورد متوسط هزینه و درآمد سالانه‌ی یک خانوار، بهینه شده است. برای دستیابی به برآوردهایی که معرف بهتری از کل سال باشند، نمونه‌ها بین ماه‌های سال برای آمارگیری، توزیع شده‌اند.

مرکز آمار ایران

^۱ - براساس آخرین تقسیمات کشوری تا پایان سال ۱۳۹۵، کشور ایران از ۳۱ استان و ۴۲۹ شهرستان تشکیل شده است.

هزینه و درآمد خانوار در یک نگاه

۱- متوسط هزینه کل، خوراکی و دخانی و غیرخوراکی خالص و ناخالص سالانه یک خانوار شهری و روستایی سال ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ (هزار ریال)

شرح	۱۳۹۶		۱۳۹۷		درصد تغییر سال ۹۷ نسبت به سال ۹۶		
	خالص	ناخالص	خالص	ناخالص	خالص	ناخالص	
شهری	هزینه کل	۳۲۹,۵۲۵	۳۳۵,۳۸۶	۳۹۳,۲۲۷	۴۰۲,۷۲۲	۱۹/۳	۲۰/۱
	هزینه‌های خوراکی و دخانی	۷۶,۷۵۰	۷۶,۷۵۰	۹۴,۵۰۵	۹۴,۵۰۵	۲۳/۱	۲۳/۱
	هزینه‌های غیرخوراکی	۲۵۲,۷۷۵	۲۵۸,۶۳۶	۲۹۸,۷۲۲	۳۰۸,۲۱۷	۱۸/۲	۱۹/۲
روستایی	هزینه کل	۱۷۸,۶۷۰	۱۸۱,۳۹۹	۲۱۴,۴۷۲	۲۱۸,۰۱۷	۲۰/۰	۲۰/۲
	هزینه‌های خوراکی و دخانی	۶۶,۵۰۴	۶۶,۵۰۴	۸۰,۲۴۶	۸۰,۲۴۶	۲۰/۷	۲۰/۷
	هزینه‌های غیرخوراکی	۱۱۲,۱۶۶	۱۱۴,۸۹۵	۱۳۴,۲۲۶	۱۳۷,۷۷۲	۱۹/۷	۱۹/۹

۲- متوسط درآمد سالانه یک خانوار شهری و روستایی سال ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ (هزار ریال)

شرح	۱۳۹۶	۱۳۹۷	درصد تغییر سال ۹۷ نسبت به سال ۹۶
شهری	۳۶۶,۸۴۸	۴۳۴,۹۰۵	۱۸/۶
روستایی	۲۰۱,۸۴۲	۲۳۳,۱۱۴	۱۵/۵

نمودار ۱- متوسط هزینه و درآمد سالانه یک خانوار شهری و روستایی سال ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ (هزار ریال)

۳- ضریب جینی سالانه یک خانوار شهری، روستایی و کل کشور سال ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷

شرح	۱۳۹۶	۱۳۹۷
کل کشور	۰/۳۹۸۱	۰/۴۰۹۳
شهری	۰/۳۷۹۳	۰/۳۹۴۰
روستایی	۰/۳۵۵۹	۰/۳۵۹۵

۶ چکیده نتایج طرح آمارگیری هزینه و درآمد خانوارهای شهری و روستایی سال ۱۳۹۷

۴- درصد خانوارهای استفاده کننده از لوازم عمده زندگی در مناطق شهری و روستایی سال ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷

شرح	شهری		روستایی	
	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۷
اتومبیل شخصی.....	۵۰/۶	۵۳/۲	۲۹/۶	۳۲/۳
موتور سیکلت.....	۱۶/۱	۱۴/۱	۲۹/۸	۲۸/۴
دوچرخه.....	۱۲/۰	۱۱/۷	۷/۶	۷/۴
تلویزیون رنگی.....	۹۷/۸	۹۷/۸	۹۵/۶	۹۵/۰
فریزر.....	۲۱/۰	۲۰/۸	۱۳/۸	۱۳/۳
یخچال.....	۳۸/۸	۳۳/۸	۵۶/۲	۵۲/۳
یخچال فریزر.....	۶۳/۲	۶۸/۵	۴۵/۲	۴۹/۲
اجاق گاز.....	۹۸/۹	۹۹/۲	۹۸/۰	۹۸/۳
جارو برقی.....	۹۱/۰	۹۱/۵	۶۴/۶	۶۶/۱
ماشین لباسشویی.....	۸۶/۳	۸۶/۶	۵۳/۹	۵۶/۰
ماشین ظرفشویی.....	۷/۳	۸/۴	۰/۳	۰/۵
مایکروویو و فرهای هالوژن دار.....	۱۲/۴	۱۲/۶	۱/۹	۲/۰

۵- درصد خانوارها بر حسب نوع سوخت عمده مصرفی برای گرما در مناطق شهری و روستایی سال ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷

شرح	شهری		روستایی	
	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۷
گاز طبیعی (شبکه عمومی).....	۹۳/۸	۹۳/۷	۶۴/۴	۶۷/۸
گاز مایع.....	۰/۴	۰/۶	۱/۲	۲/۲
نفت سفید.....	۳/۰	۲/۶	۲۵/۱	۲۰/۴
برق.....	۲/۳	۲/۲	۵/۵	۵/۶
سایر.....	۰/۵	۰/۹	۳/۹	۴/۱

۷ چکیده نتایج طرح آمارگیری هزینه و درآمد خانوارهای شهری و روستایی سال ۱۳۹۷

۶- درصد خانوارها بر حسب نحوه تصرف مسکن مناطق شهری و روستایی سال ۹۷-۱۳۹۲

شرح	شهری			روستایی		
	ملکی	اجاری	سایر	ملکی	اجاری	سایر
.....۱۳۹۲	۶۴/۱۹	۲۵/۹۲	۹/۸۸	۸۵/۲۲	۴/۹۸	۹/۸۱
.....۱۳۹۳	۶۵/۶۶	۲۴/۲۹	۱۰/۰۵	۸۵/۲۷	۴/۹۳	۹/۸۱
.....۱۳۹۴	۶۶/۴۲	۲۴/۲۸	۹/۳۰	۸۶/۷۰	۴/۷۰	۸/۶۰
.....۱۳۹۵	۶۵/۸۲	۲۵/۲۱	۸/۹۶	۸۷/۲۷	۴/۴۲	۸/۳۱
.....۱۳۹۶	۶۵/۶۴	۲۴/۹۵	۹/۴۱	۸۷/۴۵	۴/۷۷	۷/۷۷
.....۱۳۹۷	۶۴/۱۳	۲۶/۳۳	۹/۵۴	۸۵/۴۹	۴/۹۹	۹/۵۱

مرکز آمار ایران

انواع هزینه‌های یک خانوار شهری و روستایی

در سال ۱۳۹۷ خانوارهای شهری ایران سالانه به‌طور میانگین ۳۹۳۲۲۷ هزار ریال برای خرید و بهره‌مندی از کالاها و خدمات مصرفی هزینه کرده‌اند که این مبلغ، ۱۹/۳ درصد افزایش نسبت به نتایج به‌دست آمده از این طرح در سال گذشته را نشان می‌دهد.

میانگین هزینه‌ی خانوارهای روستایی در این سال برابر با ۲۱۴۴۷۲ هزار ریال است که ۲۰/۰ درصد نسبت به سال گذشته افزایش داشته است.

۷- متوسط هزینه کل سالانه یک خانوار شهری و روستایی سال ۹۷-۱۳۹۲ (هزار ریال)

روستایی		شهری		سال
درصد تغییر نسبت به سال قبل	هزینه کل	درصد تغییر نسبت به سال قبل	هزینه کل	
-	۱۲۹,۵۶۰	-	۲۰۵,۹۸۲	۱۳۹۲
۶/۹	۱۳۸,۵۲۸	۱۴/۰	۲۳۴,۸۶۵	۱۳۹۳
۶/۱	۱۴۶,۹۸۳	۱۱/۷	۲۶۲,۳۹۷	۱۳۹۴
۶/۸	۱۵۶,۹۰۷	۸/۵	۲۸۴,۸۲۰	۱۳۹۵
۱۳/۹	۱۷۸,۶۷۰	۱۵/۷	۳۲۹,۵۲۵	۱۳۹۶
۲۰/۰	۲۱۴,۴۷۲	۱۹/۳	۳۹۳,۲۲۷	۱۳۹۷

۸- متوسط هزینه خوراکی و دخانی سالانه یک خانوار شهری و روستایی سال ۹۷-۱۳۹۲ (هزار ریال)

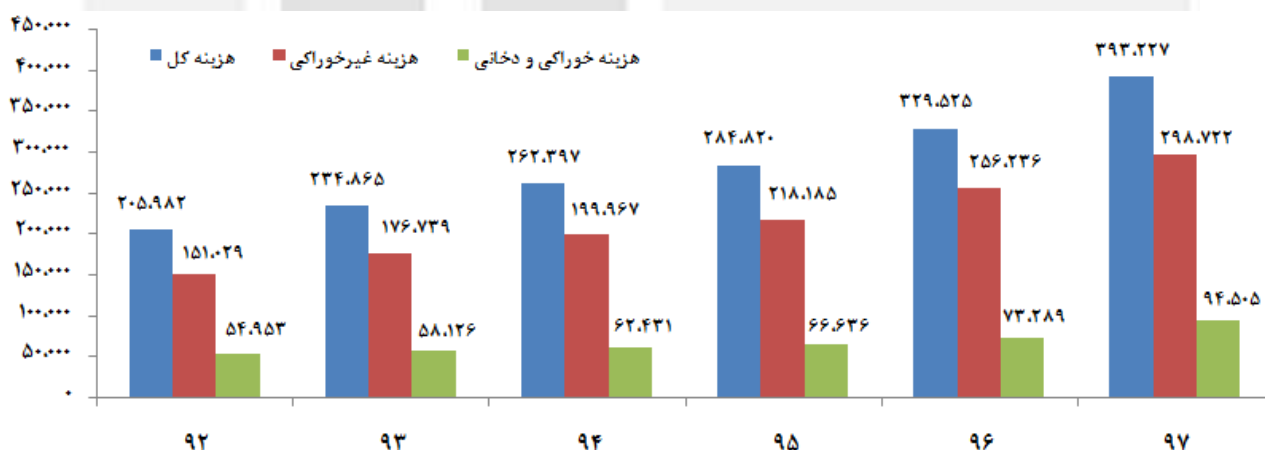
روستایی		شهری		سال
درصد تغییر نسبت به سال قبل	هزینه خوراکی و دخانی	درصد تغییر نسبت به سال قبل	هزینه خوراکی و دخانی	
-	۵۶,۰۶۳	-	۵۴,۹۵۳	۱۳۹۲
۱/۳	۵۷,۰۳۳	۷/۴	۵۸,۱۲۶	۱۳۹۳
۱/۳	۵۷,۷۷۸	۷/۴	۶۲,۴۳۱	۱۳۹۴
۳/۴	۵۹,۷۶۹	۶/۷	۶۶,۶۳۶	۱۳۹۵
۱۱/۳	۶۶,۵۰۴	۱۵/۲	۷۶,۷۵۰	۱۳۹۶
۲۰/۷	۸۰,۲۴۶	۲۳/۱	۹۴,۵۰۵	۱۳۹۷

چکیده نتایج طرح آمارگیری هزینه و درآمد خانوارهای شهری و روستایی سال ۱۳۹۷

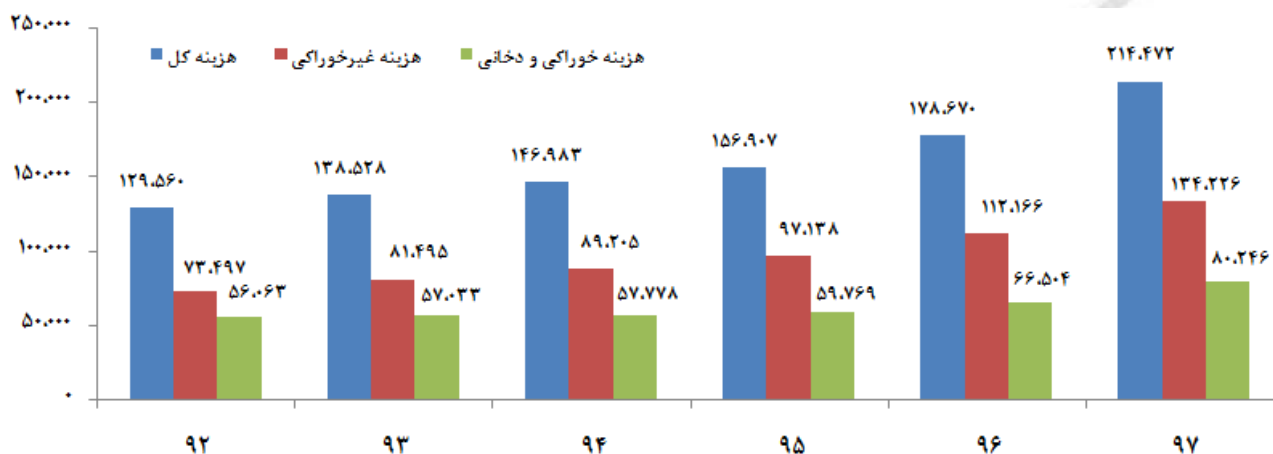
۹- متوسط هزینه غیرخوراکی سالانه یک خانوار شهری و روستایی سال ۹۷-۱۳۹۲ (هزار ریال)

روستایی		شهری		سال
درصد تغییر نسبت به سال قبل	هزینه غیرخوراکی	درصد تغییر نسبت به سال قبل	هزینه غیرخوراکی	
-	۷۳,۴۹۷	-	۱۵۱,۰۲۹	۱۳۹۲
۹/۵	۸۱,۴۹۵	۱۳/۱	۱۷۶,۷۳۹	۱۳۹۳
۹/۵	۸۹,۲۰۵	۱۳/۱	۱۹۹,۹۶۷	۱۳۹۴
۸/۹	۹۷,۱۳۸	۹/۱	۲۱۸,۱۸۵	۱۳۹۵
۱۵/۵	۱۱۲,۱۶۶	۱۵/۹	۲۵۲,۷۷۵	۱۳۹۶
۱۹/۷	۱۳۴,۲۲۶	۱۸/۲	۲۹۸,۷۲۲	۱۳۹۷

نمودار ۲- متوسط انواع هزینه‌ی سالانه یک خانوار شهری سال ۹۷-۱۳۹۲ (هزار ریال)

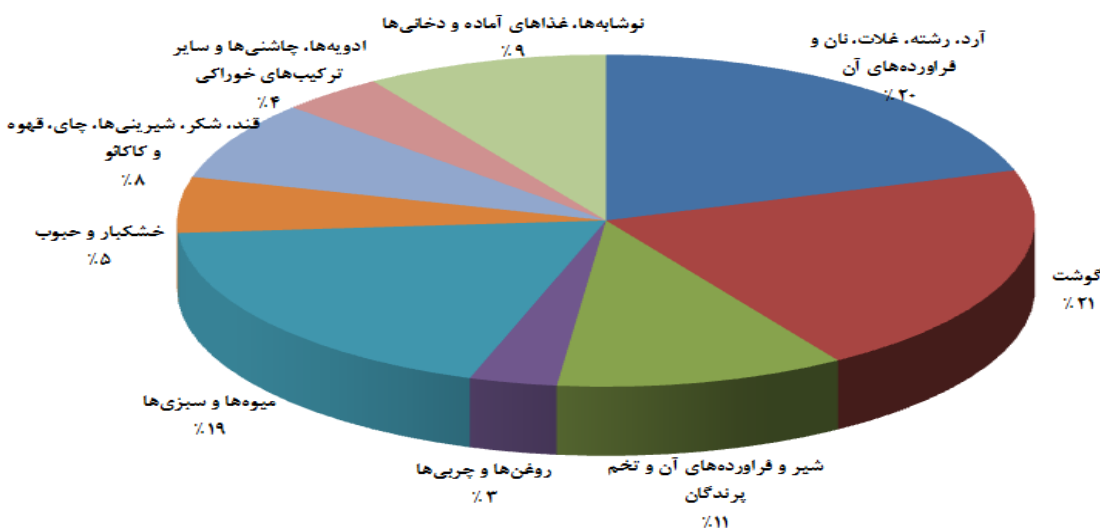
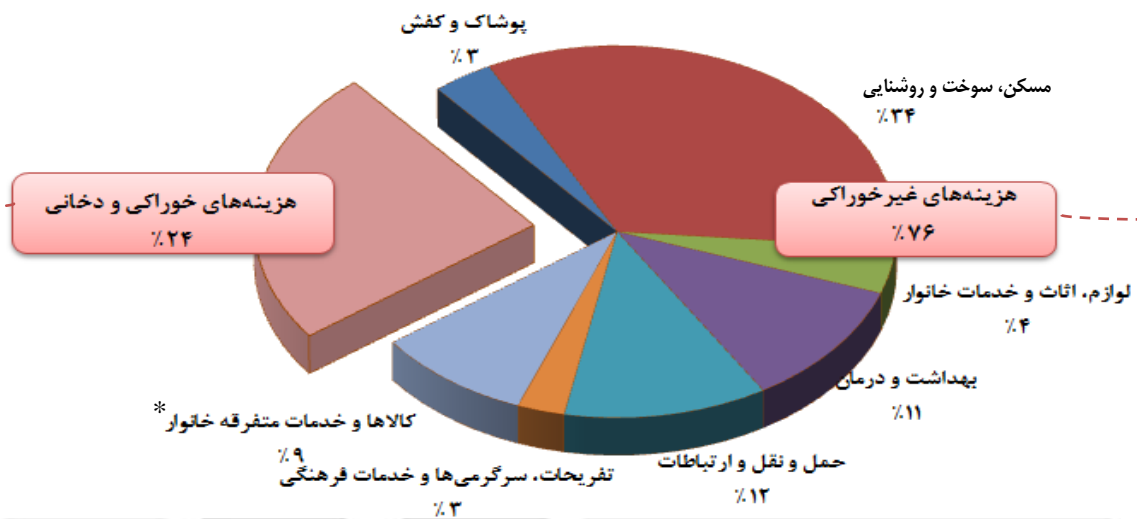

نمودار ۳- متوسط انواع هزینه‌ی سالانه یک خانوار روستایی سال ۹۷-۱۳۹۲ (هزار ریال)

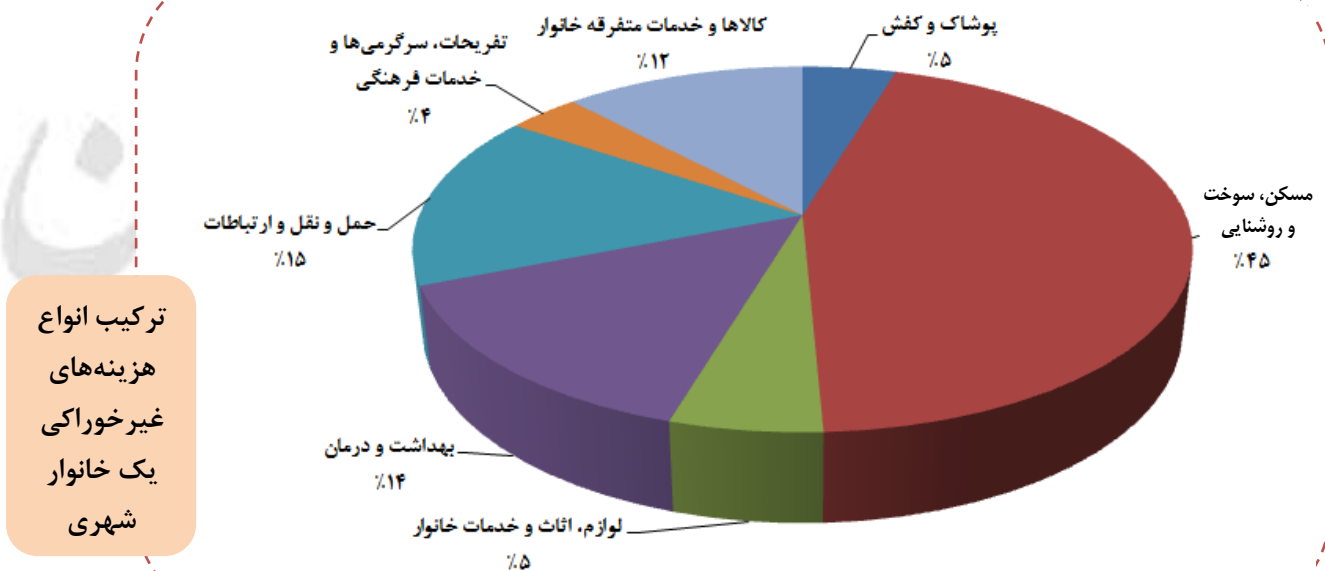

نمودار ۴- ترکیب انواع هزینه‌های سالانه یک خانوار شهری سال ۱۳۹۷

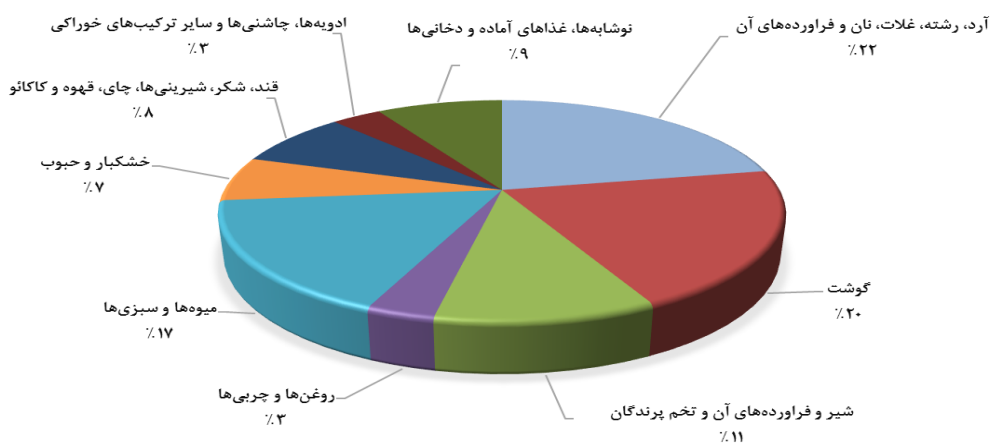
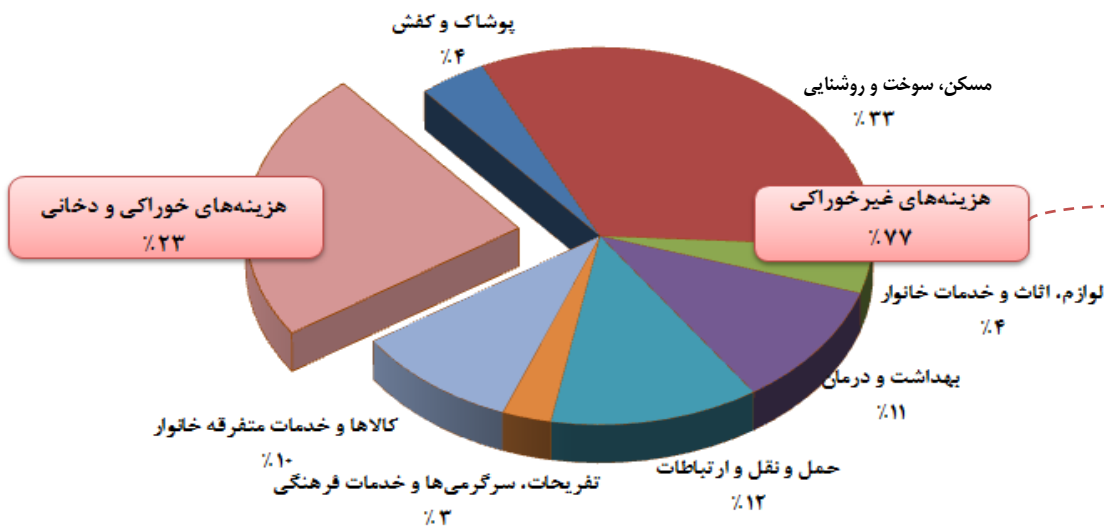
ترکیب انواع هزینه‌های خوراکی و دخانی یک خانوار شهری

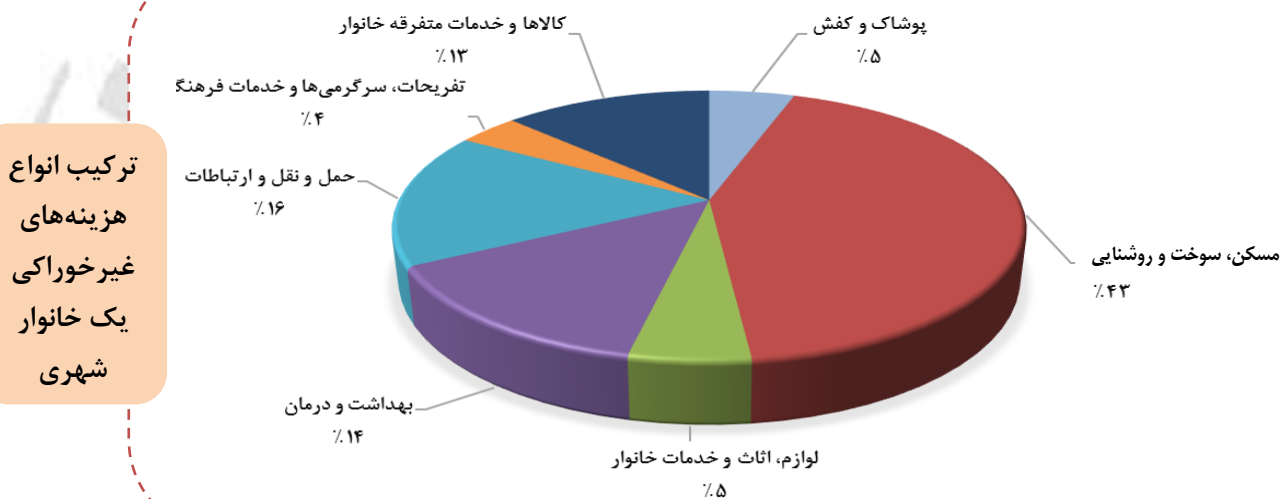
ترکیب انواع هزینه‌های غیر خوراکی یک خانوار شهری

*کالاها و خدمات متفرقه خانوار شامل هزینه‌های خدمات شخصی، حمایت‌های اجتماعی، و انواع بیمه‌ها است.

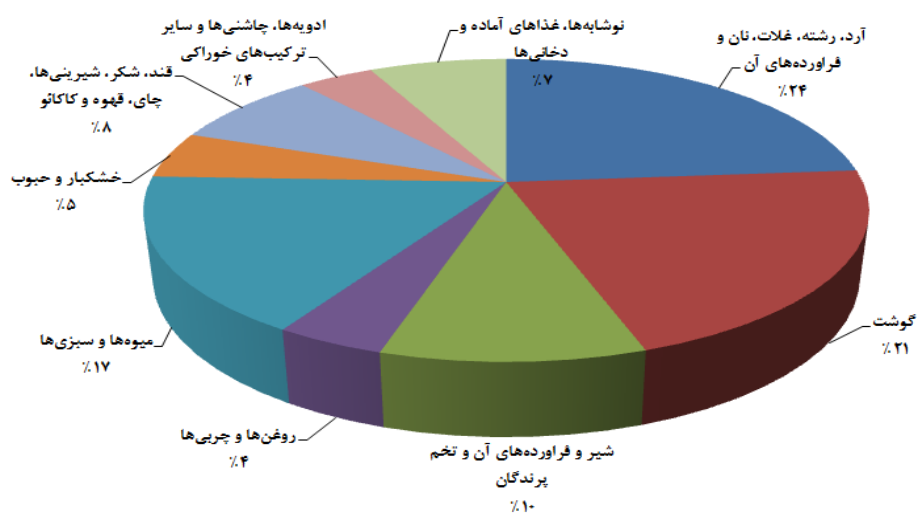
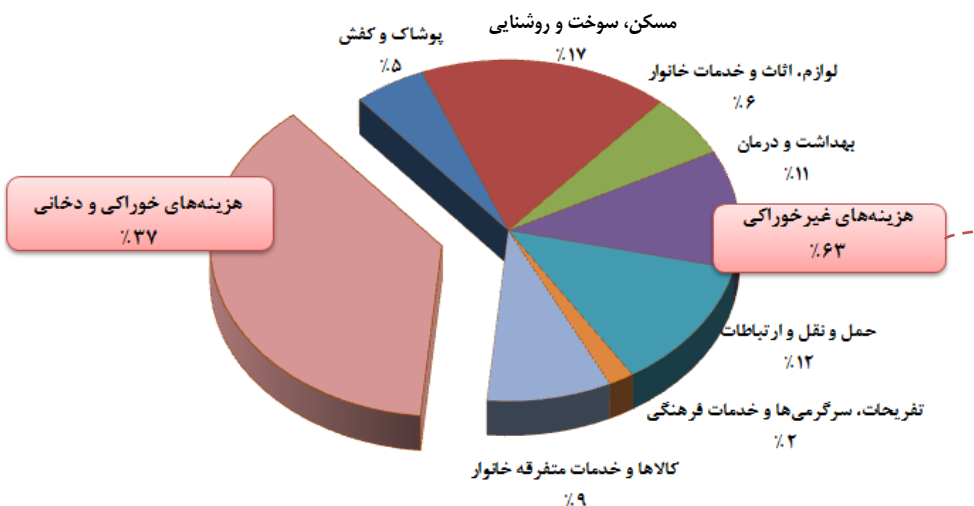
نمودار ۵- ترکیب انواع هزینه‌های سالانه یک خانوار شهری سال ۱۳۹۶

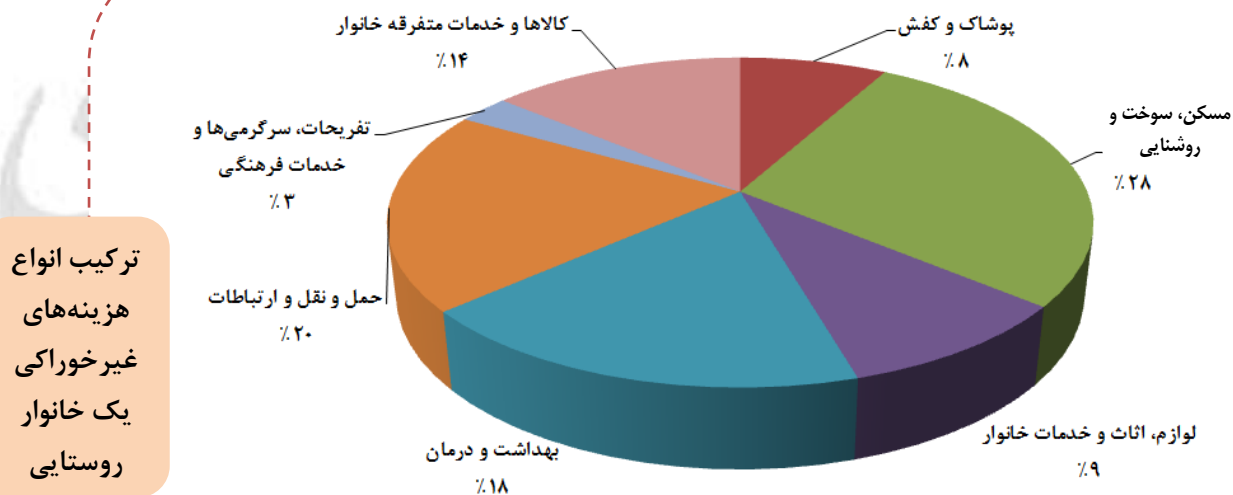
ترکیب انواع هزینه‌های خوراکی و دخانی یک خانوار شهری

نمودار ۶- ترکیب انواع هزینه‌های سالانه یک خانوار روستایی سال ۱۳۹۷

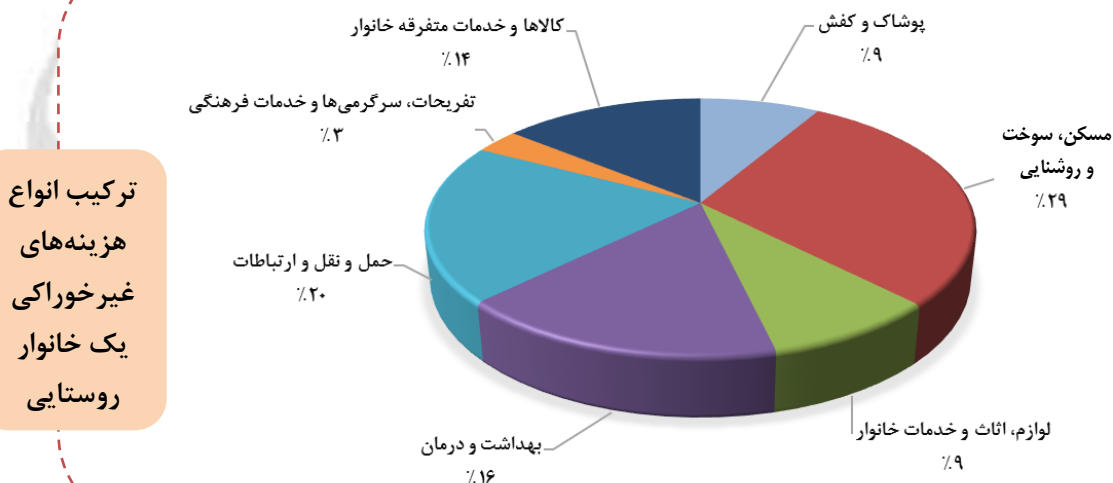
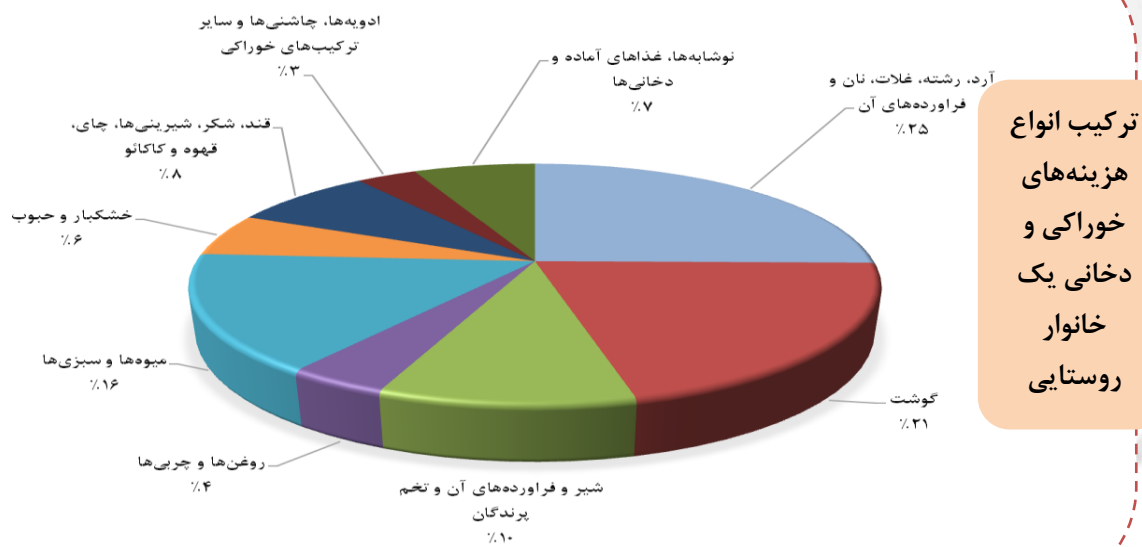
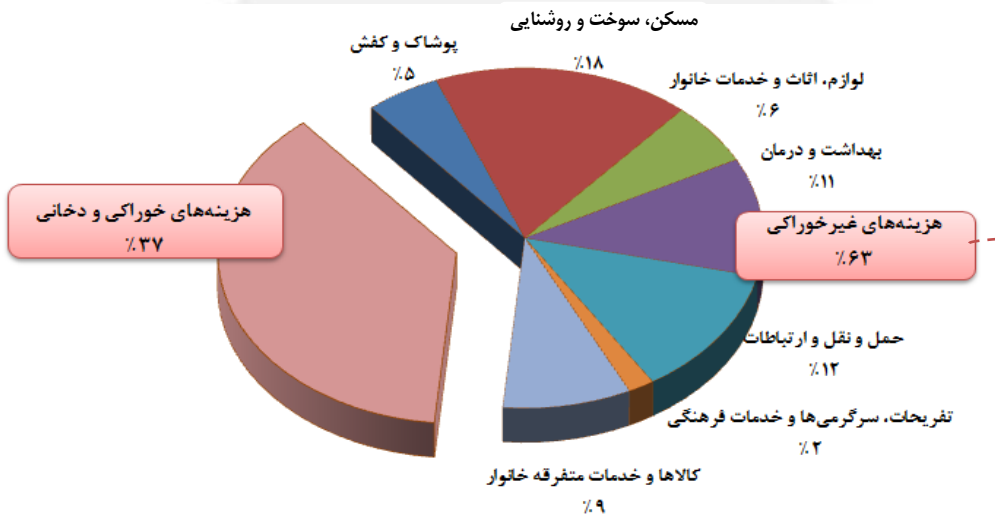

ترکیب انواع هزینه‌های خوراکی و دخانی یک خانوار روستایی

ترکیب انواع هزینه‌های غیرخوراکی یک خانوار روستایی

نمودار ۷- ترکیب انواع هزینه‌های سالانه یک خانوار روستایی سال ۱۳۹۶

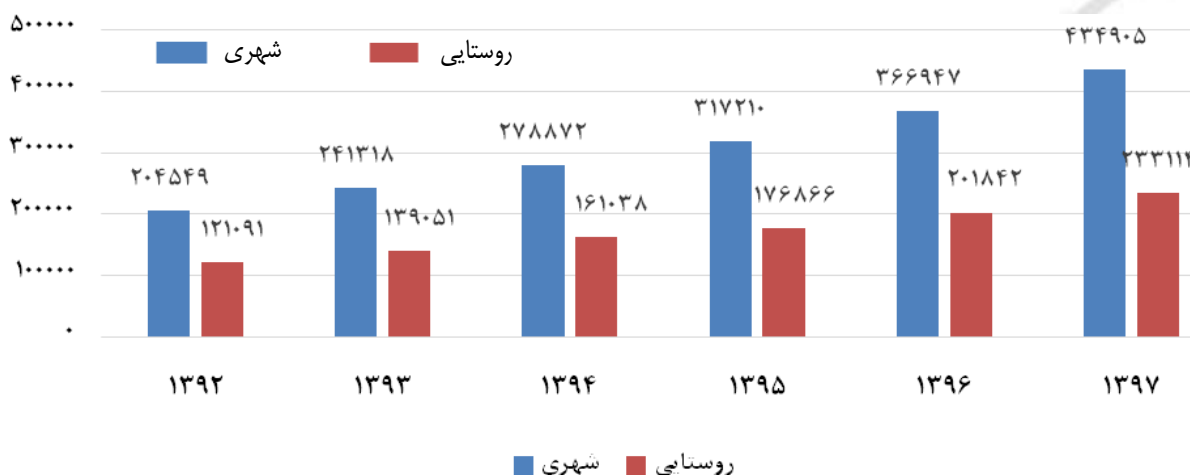
انواع درآمدهای یک خانوار شهری و روستایی

براساس نتایج بدست آمده در سال ۱۳۹۷ متوسط درآمد سالانه‌ی یک خانوار شهری ۴۳۴,۹۰۵ هزار ریال و یک خانوار روستایی ۲۳۳,۱۱۴ هزار ریال بوده است که به ترتیب نسبت به سال قبل، ۱۸/۶ درصد و ۱۵/۵ درصد افزایش داشته است. در این سال درآمد از مشاغل مزد و حقوق‌بگیری، درآمد از مشاغل آزاد کشاورزی و غیرکشاورزی و درآمد متفرقه در سطح شهری به ترتیب به میزان ۱۵/۱، ۲۴/۹ و ۱۸/۹ درصد نسبت به سال قبل افزایش داشته است. همچنین درآمد از مشاغل مزد و حقوق‌بگیری، درآمد از مشاغل آزاد کشاورزی و غیرکشاورزی و درآمد متفرقه در سطح روستایی به ترتیب به میزان ۲۰/۶، ۱۶/۰ و ۱۱/۲ درصد نسبت به سال قبل افزایش داشته است. سهم هریک از منابع درآمدی در کل درآمد شهری به صورت ۳۳/۴ درصد از مشاغل مزد و حقوق‌بگیری، ۱۷/۰ درصد از مشاغل آزاد کشاورزی و غیرکشاورزی و ۴۹/۶ درصد از منابع متفرقه و سهم هریک از منابع درآمدی در کل درآمد روستایی به صورت ۳۰/۷ درصد از مشاغل مزد و حقوق‌بگیری، ۳۱/۹ درصد از مشاغل آزاد کشاورزی و غیرکشاورزی و ۳۷/۴ درصد از منابع متفرقه است.

۱۰- متوسط درآمد کل سالانه یک خانوار شهری و روستایی سال ۹۷-۱۳۹۲ (هزار ریال)

روستایی		شهری		سال
درصد تغییر نسبت به سال قبل	درآمد کل	درصد تغییر نسبت به سال قبل	درآمد کل	
-	۱۲۱,۰۹۱	-	۲۰۴,۵۴۹	۱۳۹۲
۱۴/۸	۱۳۹,۰۵۱	۱۸/۰	۲۴۱,۳۱۸	۱۳۹۳
۱۵/۸	۱۶۱,۰۳۸	۱۵/۶	۲۷۸,۸۷۲	۱۳۹۴
۹/۸	۱۷۶,۸۶۶	۱۳/۷	۳۱۷,۲۱۰	۱۳۹۵
۱۴/۱	۲۰۱,۸۴۲	۱۵/۶	۳۶۶,۸۴۸	۱۳۹۶
۱۵/۵	۲۳۳,۱۱۴	۱۸/۶	۴۳۴,۹۰۵	۱۳۹۷

نمودار ۸- متوسط درآمد سالانه یک خانوار شهری و روستایی سال ۹۷-۱۳۹۲ (هزار ریال)

نمودار ۹- ترکیب درآمد^۱ کل سالانه یک خانوار شهری سال ۱۳۹۷ (درصد)

نمودار ۱۰- ترکیب درآمد کل سالانه یک خانوار شهری سال ۱۳۹۶ (درصد)

^۱ درآمد خانوار از سه بخش درآمد حاصل از مشاغل مزد و حقوق بگیری، مشاغل آزاد کشاورزی و غیرکشاورزی، و متفرقه تشکیل شده است. درآمد متفرقه خانوار خود از ۴ منبع اصلی شامل (۱) حقوق بازنشستگی، (۲) برآورد اجاره بهای مسکن شخصی (منظور برآورد اجاره بهای محل سکونت ملک شخصی خانوار است که هم در هزینه و هم در درآمد لحاظ می شود. یادآوری می شود هرگاه خانوار ملکی را جهت کسب درآمد اجاره دهد در این قسمت لحاظ نمی شود و در قسمت سایر منابع درآمد متفرقه منظور می شود)، (۳) یارانه نقدی خانوار، و (۴) سایر منابع شامل درآمد حاصل از حساب سپرده، کمک هزینه تحصیلی، درآمد حاصل از اجاره منزل، باغ، زمین و ... تشکیل شده است.

نمودار ۱۱- ترکیب درآمد کل سالانه یک خانوار روستایی سال ۱۳۹۷ (درصد)

نمودار ۱۲- ترکیب درآمد کل سالانه یک خانوار روستایی سال ۱۳۹۶ (درصد)

متوسط هزینه و درآمد سالانه یک خانوار شهری و روستایی
در ۳۱ استان سال ۱۳۹۷

مرکز آمار ایران

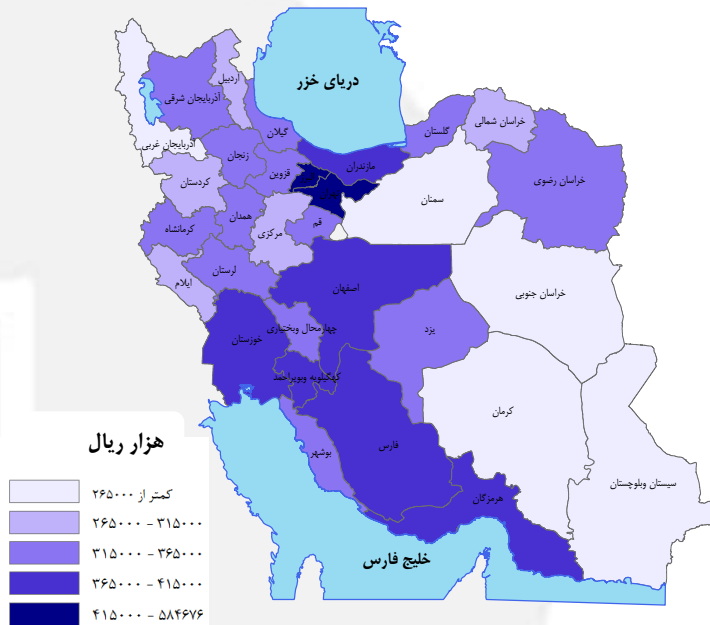
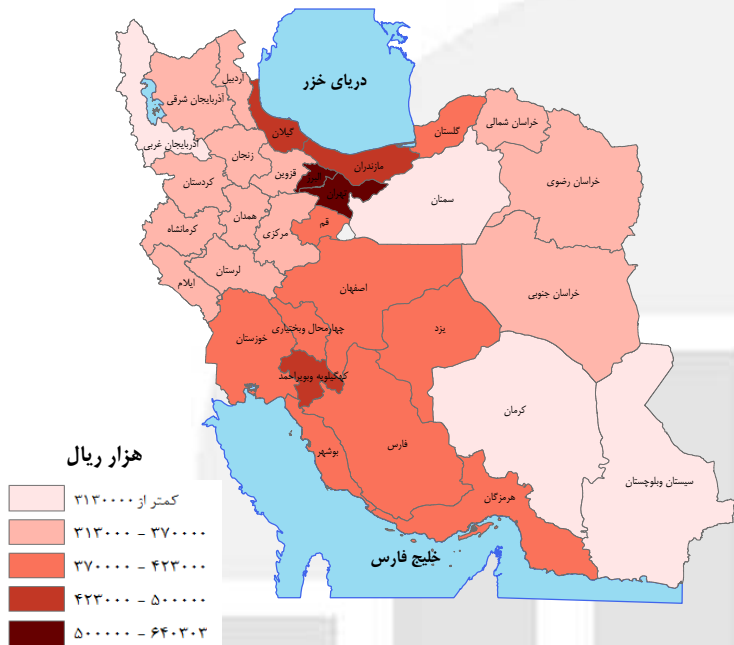

۱۱- متوسط هزینه و درآمد سالانه یک خانوار شهری و روستایی سال ۱۳۹۷ (هزار ریال)

روستایی		شهری		استان
درآمد کل	هزینه کل	درآمد کل	هزینه کل	
۲۳۳،۱۱۴	۲۱۴،۴۷۲	۴۳۴،۹۰۵	۳۹۳،۲۲۷	کل کشور.....
۲۸۴،۱۰۲	۲۳۵،۲۶۳	۳۶۹،۸۹۸	۳۲۲،۱۷۲	آذربایجان شرقی.....
۱۸۶،۴۱۰	۱۷۹،۸۳۳	۲۶۴،۷۱۱	۲۵۱،۷۰۹	آذربایجان غربی.....
۲۶۵،۳۲۱	۲۳۹،۳۵۶	۳۴۵،۷۰۶	۳۰۲،۴۵۰	اردبیل.....
۲۵۰،۴۶۴	۲۳۸،۱۸۰	۳۹۰،۳۶۵	۳۶۸،۵۱۶	اصفهان.....
۳۷۲،۰۲۹	۳۲۱،۳۵۷	۵۰۰،۱۷۰	۴۳۲،۵۰۹	البرز.....
۲۳۰،۵۱۴	۱۸۴،۱۹۵	۳۴۳،۱۵۵	۲۸۶،۲۲۵	ایلام.....
۲۶۳،۵۸۲	۲۵۹،۴۷۲	۴۲۲،۹۹۹	۳۴۹،۴۶۳	بوشهر.....
۳۳۳،۲۶۴	۲۷۷،۹۷۰	۶۴۰،۳۰۳	۵۸۴،۶۷۶	تهران.....
۲۲۸،۸۲۸	۲۳۱،۷۷۵	۳۹۵،۹۰۹	۳۶۱،۵۱۷	چهارمحال و بختیاری....
۱۶۱،۳۸۳	۱۲۷،۲۴۲	۳۱۳،۰۴۶	۲۴۱،۴۳۶	خراسان جنوبی.....
۱۷۶،۷۵۵	۲۱۳،۷۸۱	۳۶۱،۱۱۷	۳۳۸،۵۶۲	خراسان رضوی.....
۱۷۲،۴۳۸	۱۷۱،۴۹۳	۲۵۲،۹۴۷	۳۰۱،۴۲۷	خراسان شمالی.....
۲۹۱،۸۴۰	۲۴۵،۲۹۸	۳۸۶،۳۱۷	۳۷۷،۵۷۲	خوزستان.....
۲۵۶،۰۱۵	۲۲۶،۹۱۶	۳۵۰،۶۸۲	۳۳۸،۵۷۰	زنجان.....
۱۸۵،۴۴۴	۱۵۸،۱۶۰	۳۰۸،۴۳۵	۲۶۰،۱۱۸	سمنان.....
۸۹،۵۸۶	۹۹،۷۴۸	۲۸۴،۶۹۹	۲۶۲،۷۷۸	سیستان و بلوچستان....
۲۶۵،۳۰۸	۲۳۴،۶۱۳	۴۱۰،۳۰۷	۳۷۴،۳۰۶	فارس.....
۲۷۴،۶۲۹	۲۴۸،۷۷۰	۳۵۱،۲۰۸	۳۲۸،۱۵۰	قزوین.....
۲۸۹،۶۹۱	۱۸۹،۵۱۶	۳۷۶،۳۶۸	۳۲۶،۶۲۴	قم.....
۲۱۶،۴۰۴	۲۰۶،۸۳۱	۳۲۵،۳۶۶	۲۹۸،۷۲۵	کردستان.....
۱۵۷،۴۱۲	۱۲۵،۱۹۵	۳۰۰،۷۱۱	۲۳۷،۴۱۵	کرمان.....
۲۴۱،۶۶۰	۲۴۷،۰۹۵	۳۵۴،۴۰۲	۳۵۷،۰۵۱	کرمانشاه.....
۲۵۷،۶۷۰	۲۱۰،۳۷۳	۴۴۰،۹۱۴	۳۹۰،۶۴۸	کهگیلویه و بویراحمد....
۲۳۷،۳۴۱	۲۱۱،۹۱۶	۳۸۱،۰۲۱	۳۲۷،۳۸۱	گلستان.....
۲۳۵،۵۴۱	۱۸۱،۱۹۳	۴۳۵،۳۵۸	۳۴۲،۱۹۷	گیلان.....
۲۰۸،۸۵۴	۱۷۶،۳۲۴	۳۵۰،۹۹۲	۳۱۶،۳۵۷	لرستان.....
۳۶۰،۷۳۱	۳۱۴،۹۲۶	۴۶۱،۸۰۳	۳۸۲،۶۸۴	مازندران.....
۲۲۳،۵۷۳	۲۳۰،۳۴۷	۳۴۶،۴۳۸	۲۹۷،۸۸۳	مرکزی.....
۲۱۰،۹۶۰	۲۶۶،۱۳۶	۴۱۰،۱۳۲	۳۸۴،۴۴۷	هرمزگان.....
۱۸۷،۶۱۵	۱۸۳،۴۴۵	۳۲۴،۸۵۱	۳۱۹،۲۹۲	همدان.....
۳۱۰،۶۴۹	۲۹۹،۷۵۷	۳۹۸،۰۸۲	۳۴۰،۵۸۴	یزد.....

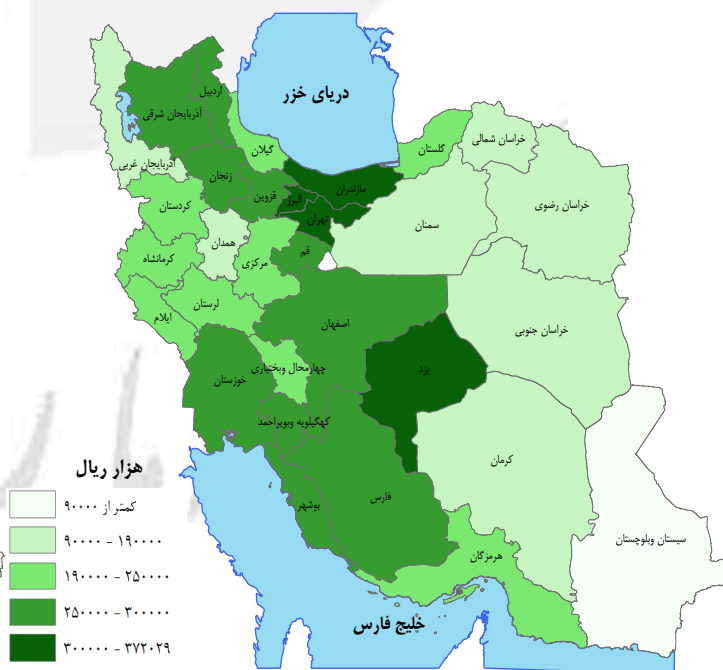
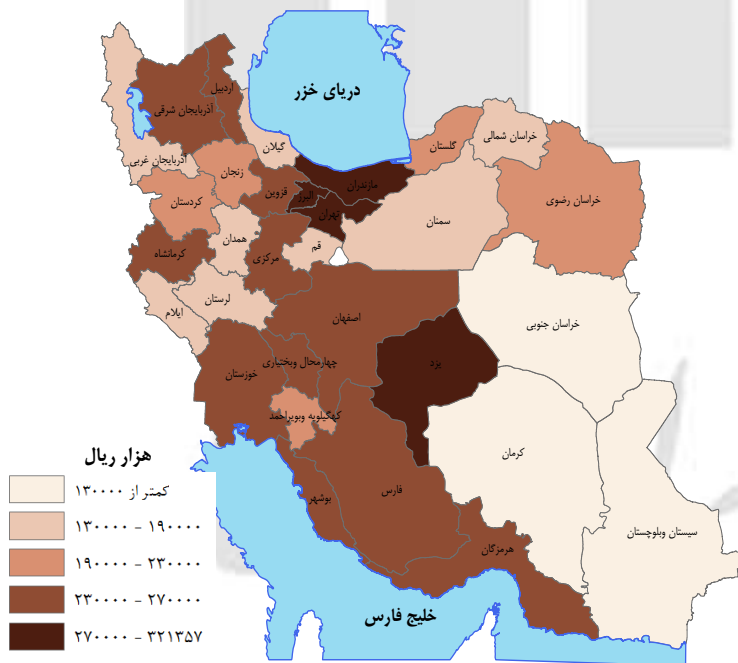
متوسط هزینه سالانه یک خانوار شهری سال ۱۳۹۷

متوسط درآمد سالانه یک خانوار شهری سال ۱۳۹۷

متوسط هزینه سالانه یک خانوار روستایی سال ۱۳۹۷

متوسط درآمد سالانه یک خانوار روستایی سال ۱۳۹۷

تعاریف و مفاهیم

هزینه ناخالص:

ارزش ریالی کالاها و خدماتی است که توسط خانوار برای خود، خانوارهای دیگر، سازمان‌های دولتی و غیردولتی صرف می‌شود و شامل دو دسته مصرفی و غیرمصرفی است. پس انداز، وام، بازپرداخت وام و پرداخت برای سایر معاملات مالی در هزینه خانوار منظور نمی‌شود.

هزینه خالص:

در این طرح در صورتی که از هزینه‌های خانوار، ارزش فروش دست دوم کالاها کسر شود « هزینه خالص خانوار»، در غیراین صورت «هزینه ناخالص خانوار» می‌باشد.

درآمد:

درآمد خانوار وجوه و ارزش ریالی کالاها و خدماتی است که در برابر کار انجام شده یا سرمایه به کار افتاده و یا از طریق منابع دیگر (حقوق بازنشستگی، درآمد حاصل از دارایی‌ها، دریافتی‌های انتقالی و ...) به مجموع اعضای خانوار تعلق می‌گیرد. دریافتی‌های انتقالی از مؤسسات و نهادها از قبیل خسارات دریافتی از بیمه، درآمد متفرقه خانوار منظور می‌شود. دریافتی‌های انتقالی خانوار وجوهی است که از موسسه‌ها، نهادها، سازمان‌های عمومی، خصوصی، اجتماعی، خیریه و خانوارهای دیگر (نظیر کمک‌ها، اعانات، کمک هزینه‌ها و ...) به خانوار تعلق می‌گیرد.

ضریب جینی^۱:

یکی از شاخص‌های سنجش نابرابری درآمد جامعه، ضریب جینی است. ضریب جینی عددی است بین صفر و یک (یا صفر و صد درصد) که در آن صفر به معنی توزیع کاملاً برابر درآمد یا ثروت و یک به معنای نابرابری مطلق در توزیع است.

مرکز آمار ایران

^۱ Gini Coefficient